

БИЗНИНГ МАҚСАДИМИЗ АНИҚ ВА ЎЗГАРМАСДИР – ДЕМОКРАТИК ДАВЛАТ ВА ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИ ҚУРИШ ЙўЛИНИ ЯНАДА ҚАТЪЙЙ ДАВОМ ЭТТИРАМИЗ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТЛИГИГА КЎРСАТИЛГАН НОМЗОД
ШАВКАТ МИРОМОНОВИЧ МИРЗИЁЕВНИНГ
ТАДБИРКОРЛАР ВА ИШБИЛАРМОНЛАР ҲАРАКАТИ – ЎЗБЕКИСТОН ЛИБЕРАЛ-
ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИННИНГ XI СЪЕЗДИДАГИ НУТКИ

Хурматли съезд қатнашчилари!
Азиз ватандушлар!

Сизлар билан мамлакатимиз ҳаётидаги ўта муҳим сиёсий воқеа – Ўзбекистон Республикаси Президентини сайлови арафасида учрашиб турганимдан бағотян хурсандман.

Тадбиркорлар, ва ишбилармонлар ҳаракати – Ўзбекистон либерал-демократик партияси менинг номзодимни Ўзбекистон Республикаси Президентини лавозимига илгари сурғани учун сиз – партия аъзолари ва фаролларига чексиз миннатдорчилик билдираман.

Барчамиз яхши биламизи, мазкур партия илгари фақат тадбиркор ва ишбилармонларни бирлаштирган бўлса, киска муддатда шифоров ва ўқитувчи, курувчи ва муҳандис, олим ва ижодкорларни ём ўсафига жалб этиб, катта сиёсий кучга айланди. Бугунки кундан узининг эзгу ғоз ва ташаббуслари билан жамиятимизда катта обрў-этиборга эга бўлган парттийдир.

Айни вақтда ишоҳотларимиз ва ташаббусларимизда биз билан ҳамфир бўлиб, номзодимиз кўллаб-куватлаган “Милий тикланиш” демократик партияси вакилларига ҳам ташаккур айтаман. “Милий тикланиш” партияси юртимиздан минг-минглаб зиёлларининг ўй-фирқлари, орзу-интишлишларин ўзида мушкассан этади. Ўз фоалиятини Ватан тақдирни билан чамбарчас боғлаган, миллий ўзлигимизни асрар, маънавий қадриятларимизни ривожлантириш ва ёш авлодга безавол етказишдек эзгу ишга бағишилаган партия аъзоларини ушбу қарори ва кўлловини мен юксак қадрлайман.

Чиндан ҳам, бизни – Ўзбекистоннинг фидои фарзандларини Ватан мустакиллиги, эл-юрт манфаати каби юксак мақсад ва ғоялар бирлаштиради.

Бугунги учрашувимизда сўнг олти ярим йилда иктисолдиётимиши “ёёққа турғизб”, юз минглаб ишчи ўринлари яратган илгор тадбиркорларимизни, бозорларимизни тўкин-сочин килиб келаётган миришкор дехон ва фермерларимизни ҳамда кластерлар раҳбар ва ходимларини, ҳаётда дадил кириб келаётган билимли, азму шижаоти ёшларимизни, ўз қасбиға фидои илим-фан ва маданияни наимонадаларини, жонкүяр муаллим ва шифокорларимизни; ҳонаёнларимиз файди, маҳаллаларимиз “виждан” бўлган доинишманд нуронийларимизни. Ватанимиз байроғини жаҳон майдонларида баланд тўтараётган спорчиларимизни, бир сўз билан айтганда, кўпмиллати ҳалқимизнинг муносиб вакилларини кўриб турганимдан беҳад манимуман.

Албатта, бу ишларни уddyалаш осон бўлмади, лекин ҳар қандай қийинчилника қарамасдан, биз бунга эришидик. Ишоҳотларимизга ортга қайтмайдиган, мұқаррар ту бўриш ва уларни ҳуқуқий қафолатлаш мақсадида янгиланган Конституциямизни қабул қилдик. Ишончамизи, Асосий қонунишимиз – биз барпо этиётган Янги Ўзбекистоннинг, биз интилаётган Узини Ренессанснинг буюк пойдевори бўлиб қизмат қиласди.

Азиз дўстлар!

Бугунги кундан ахолимиз йилига 2 фоиз ўсмокда, насиб этса, 2030 йилга бориб 40 миллионни мамлакат бўламиш. Бундай катта давлатда тинчлик ва барқарорликни сақлаш, ҳалқимизга муносиб шароит яратиш учун иктисолидёт ҳам, бошқарув ҳам, таълим ва тиббиёт ҳам янгича бўлиши, барча соҳаларда ўсиш, ривожланиш бўлиши керак.

Шу маънода, Янги Ўзбекистон бу – аввало инсон қадри улуғланган, миллати, тилла ва динидан қатъи назар, ҳар бир ватандошимиз ўз салоҳиятини рўбуби чиқарли учун барча имкониятлар яратилган мамлакатидир.

Янги Ўзбекистон, бу – соғлом, билимли ва маънавий барқамол инсонлар юртидир.

Янги Ўзбекистон, бу – глобал ишлаб чиқаришнинг муҳим ва

муддатда миintaқамида иктисолидётти диверсификация килинган, тайёр маҳсулотлар экспорти жадал ўсич бораётган давлатга айланди. Энг асосийи, одамларимизда, тадбиркорларимизда кўркўб, умидсизлик ҳиссси йўқлиб, ўзи ва оиласи, фарзандларининг ҳозирги ва ёртган кунига мустаҳкам ишонч пайдо бўлди.

Албатта, бу иншларни уddyalash осон бўлмади, лекин ҳар қандай шароитда ҳам ҳимоя қила оладиган, чегаралари ишончли кўриклиданадиган, ҳавфиси ва барқарор давлатдир.

Мен Янги Ўзбекистонни шундай тасаввур киламан ва ишонаман – ана шу эркин ва фаровон, кудратли давлатни ҳалқимиз билан биргаликда албатта қурамиз!

Хурматли съезд иштирокчилари!

Бизнинг уч минг йиллик давлатчилик тарихимиз, бой из беракор маданиятимиз – неча-неча аждодларимиз, ота-боборларимиз – кўлган фидокорона меҳнатлар, изланиши ва жасоратлар маҳсулидир. Шу маънода, Янги Ўзбекистонни барпо этиш йўлидаги улуғвор максадларимизга ҳам биз фақат ва фақат мардона меҳнат билан эриша оламиш.

Биз йўтган олти ярим йилда янги даврга ўтиш учун сиёсий-ҳуқуқий, иктисолидёт иштирокчиларига оғизни таҳсиллаш борасида қатор чекловлар бутунлай бекор қилинди. Яна бир мисол: тадбиркорларга қанча йиллардан бери тўсиқ бўлган юзлаб муммалор ечим топди, ҳалқ фаровонлиги йўлида ҳалол хизмат қилаётган ишбилармонларга жуда катта имкониятлар яратилди. Натижада тадбиркорлар сони 2016 йилга нисбатан съезд олти бараварга ошиди.

Агарро соҳада илгари ҳатто тасаввур қилиб бўлмаган ўзгаришлар амалга оширилди. Пахта ва галлачиликда давлат буортмасидан тўлиқ воз кечилиб, фермерларга эркинлик берилди, ер агаларининг манфаатдорлиги ошиди.

Мамлакатимизда 100 мингга яқин иктисолидёт барқарор, кўп тармоқли фермерлар шаклланди, мутлақо янгича усулда ишловчи бир минга яқин агрокластерлар фоалияти йўлга кўйилди. 200 минг гектар экин майдони ахолига деҳқон ўзирити учун ажратиб берилиши бир ярим миллион фуқаро, жумладан, ёшлар ва аёлларнинг даромадли меҳнат билан банд бўлишига имкон яратди.

Давоми 2-саҳифада. ►►

АСРЛАРГА ТАТИГУЛИК ИСЛОҲОТЛАР

АЛБАТТА ЎЗ САМАРАСИНИ БЕРАЖАК

Куни кечада Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати – Ўзбекистон Либерал-демократик партиясининг ўн биринчи съездидан бўлиб ўтди. Анжуманда шу йилнинг 9 июль куни бўлиб ўтадиган муддатидан илгари Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида О'зLiDePning шиширохи ва сайловида партиядан кўрсатиладиган номзод масаласи муҳокама қилинди.

Тадбиркори O'zLiDeP Сиёсий Кенгаши Ижроия кўмитаси раиси, Олий Маълис Қонунчилик палатаси Спикери ўринбосари Акташ Хайтов кириш сўзи билан очиб, жумладан, шундайдеди:

– Бир ой аввали улуғ ҳалимиз ва жонажон мамлакатимиз ҳаётида улкан тарихий воқеа, умумхалқ референдумида юртдошларимизнинг мутлақ кўйчилиги янгиланган Конституциямизни ёклаб овоз берганига гувоҳ бўлди. Бу чин маънода мустаҳкам Ўзбекистонимиз тарихида биринчи марта ҳалқ Конституцияси сифатида ётироф этилди.

Дона ҳалимиз ўзининг ушбу тарихий, тўғри танлови орқали бундан съалкем етти йил олдин хурматли Президентимиз ишоҳотларга катта ишонч билдири. Бу эса кейинги жуда қисқа даврда амалга оширилган, асрар татигулик ишоҳотларни ҳалқимиз тўла кўллаб-кувватлаётгандан далолатдир.

Ўз навбатида, ушбу жараёв кечирилтириб бўлмайдиган янги – сиёсий, ижтимоий ва иктисолидёт вазифаларни ҳам ҳалти этиши заруратини юзага

келирди. Шу боис жорий йил 9 июлда муддатидан илгари Президентлик сайлови ўтказилиши белгиланди. Мазкур муҳим сиёсий жараёнда партия-мизнинг фаол иштирокини таъминлади ва Президентликка энг муносиб номзодни сайлаш олдимизда турган долзарб вазифадир.

Съездда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридан сайланган делегатлар, шунингдек, партия уставига кўра тўғридан-тўғри делегат ҳисобланадиган Олий Маълис Қонунчилик палатасидаги O'zLiDeP фракцияси, Сиёсий Кенгаш ва Марказий нazorat-taftishi комиссияси аъзоларидан иборат жами 638 нафар делегатдан 633 нафари иштирок этиди. Шунингдек, партиянинг худудий аппарати раҳбарлари, Ёшлар парлamenti аъзолари ва бошқа фоаллар иштироқчи сифатида қатнашиди. О'zLiDePning Президентликка номзодини биргаликда кўллаб-кувватлаётгандан “Милий тикланиш” демократик партияси раиси бошчилигидаги ушбу сиёсий кучнинг бир қатор фоаллари ҳам съездга мөхмон сифатида келишиди.

Партия етакчиси O'zLiDePning Президентликка номзоди босиб ўтган катта ҳаёт йўли ва бой сиёсий фоалияти билан йиғилганларни танишиди.

– Шавсан Шавкат Мирзиёевнинг ҳалқиришларни ташаббуслари ва концептуал ғоялари асосида ишлаб чиқилган тараққиёт стратегияси асосида юртимизда тарихий ишоҳотлар амалга оширилмоқда. Янги Ўзбекистоннинг мустаҳкам пойдеворини барпо этишида “инсон – жамият – давлат” ва “Инсон қадри учун” деган эзгу ғояларни устувор этиб белгиланди. Ушбу ўзгаришлар иктисолидётимиз ва жамиятимизнинг барча соҳаларини – сиёсий ва иктисолидёт тармоқлардан тортиб, маданий-гуманитар жабхаларга қамраб олди.

Хусусан, электоратимиз манфаатига алоқадор бўлган мулк ҳуқуқи дахлсизлигини таъминлаш борасида қатор чекловлар бутунлай бекор қилинди. Яна бир мисол: тадбиркорларга қанча йиллардан бери тўсиқ бўлган юзлаб муммалор ечим топди, ҳалқ фаровонлиги йўлида ҳалол хизмат қилаётган ишбилармонларга жуда катта имкониятлар яратилди. Натижада тадбиркорлар сони 2016 йилга нисбатан съезд олти бараварга ошиди.

Агарро соҳада илгари ҳатто тасаввур қилиб бўлмаган ўзгаришлар амалга оширилди. Пахта ва галлачиликда давлат буортмасидан тўлиқ воз кечилиб, фермерларга эркинлик берилди, ер агаларининг манфаатдорлиги ошиди. Мамлакатимизда 100 мингга яқин иктисолидёт барқарор, кўп тармоқли фермерлар шаклланди, мутлақо янгича усулда ишловчи бир минга яқин агрокластерлар фоалияти йўлга кўйилди. 200 минг гектар экин майдони ахолига деҳқон ўзирити учун ажратиб берилиши бир яримillion фуқаро, жумладан, ёшлар ва аёлларнинг даромадли меҳнат билан банд бўлишига имкон яратди.

Давоми 5-саҳифада. ►►

БИЗНИНГ МАҚСАДИМИЗ АНИҚ ВА ЎЗГАРМАСДИР – ДЕМОКРАТИК ДАВЛАТ ВА ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИ ҚУРИШ ЙЎЛИНИ ЯНАДА ҚАТЪИЙ ДАВОМ ЭТТИРАМИЗ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТЛИГИГА КЎРСАТИЛГАН НОМЗОД ШАВКАТ МИРОМОНОВИЧ МИРЗИЁЕВНИНГ
ТАДБИРКОРЛАР ВА ИШБИЛАРМОНЛАР ҲАРАКАТИ – ЎЗБЕКИСТОН ЛИБЕРАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИННИГ XI СЪЕЗДИДАГИ НУТКИ

►► Бошланиши 1-2-саҳифаларда.

Шу боис, мамлакатимизда охирги олти йилда, қарийб 300 мингта ёки аввалиг ўйларга нисбатан 10 баробар кўп ўй-жойлар курдик. Бу йил эса янада юксак марра, яъни 90 минг хонадонли ўй-жойлар куришни режа қилганимиз.

Шу билан бирга, 2030 йилга қадар юртмиздаги аҳоли сони 100 минг нафардан ортиқ туман ва шаҳарлар 167 тадан 200 тага етади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 миллион хонадонли ўй-жойлар курамиз ва бунга 15 миллиард доллар йўналтирамиз. Бунда ҳам курувчиларга, ҳам ҳалқимизга арzon ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этилади.

Қадрли дўстлар!

Маълумки, хотин-қизларга юксак эҳтиром кўрсатиб яшаш ёрдомизига хос азалий қадрятиди. Дарҳақиқат, оила ва жамиятнинг тинч, мустаҳкам ва фаровон бўлишида, фарзандлар тарбиясида ҳурматли аёлларимизнинг ўрни ва таъсирини хеч нарса билан ўлчаб бўлмайди. Бугунги кунда уларнинг жамиятимизда олиб борилётган ўзариги ва янганишлар жараёнинг катта ҳисса кўшаётганини ҳаммамиз яхши биламиз ва юксак қадралаймиз.

Ҳаётимизнинг файзи ва кўрки бўлган меҳрибон оналаримиз, мунис опа-сингилларимиз, дилбар қизларимизнинг ҳуқук ва мағнафатларни, сифатли таъмин олишини таъминлаш, иктиносиди, ижтимоий ва сиёсий фаоллигини ошириш, гендер тенглик масалалари бундан бўён ҳам энг асосий вазифамиз бўйlib қолади.

Шу маънода, аввал айтган фикримга қўшимча қилиб, Янги Ўзбекистонни аёллари ҳаётдан рози бўйlib, баҳти-саодатни яшайдиган мамлакатга албатта айлантирамиз, десам, ўйлайманки, барчангиз бу фикрга қўшиласиз.

Иккинчи мақсад – одамларни ҳаётдан рози қилиш учун барқарор иктиносидий ўшиши таъминлаш.

Очиқ айтиш керак, ислоҳотларни бошлаганимиздаги бизга шубҳа билан қараганлар ҳам кўбиди. Лекин ишбильармон ва тадбиркор юртдошларимизга ишониб, сизларнинг ташаббус ва шижоатингизга таяниб, улкан ишларни амала оширидик.

Хорижий инвестициялар ҳажми 3 карара кўпайиб, ўтган йилнинг ўзида 10 миллиард доллардан оши. Ҳар бир маҳаллада 40-50 та корхона фаолият юртимоқда, барча туманларда экспорт кивлучи тадбиркорлар пайдо бўлди, миллионлаб янги иш ўринлари яратиди.

Бир сўз билан айтганда, тадбиркорлар синфи шаклланиб, жамиятимизда ҳақиқий кучга, ислоҳотлар драйверига айланди. Натижада сўнгги йилларда ялпи ички маҳсулот ҳажми 2 миллиард доллардан 80 миллиард долларга етди. Аҳолимиз ҳарид қобилияти ва ўртача ойлик иш ҳаки қарийб 2 баробар оши, бугунги кунда 360 долларни ташкил этмоқда.

Энди мавжуд салоҳиятимизга таяниб, янада юкори мэрарларни белгилапимиз. 2030 йилга бориб иктиносидётимизни 2 баробар ошириб, 160 миллиард долларга етказамиз. Аҳоли жон бошига ялпи ички маҳсулот ҳажмини ҳозирги 2 минг 200 доллардан 4 минг долларга оширамиз. Бунинг натижасида Ўзбекистон “даромади ўртачадан юкори бўлган давлатлар” қаторига албатта киради.

Энг аввали, илгор технологияларга асосланган саноатни ривожлантирамиз. Бунда меҳнат унумдорлиги 2 баробар ошиди. Шу максадда хорижий ҳамкорларимиз билан бирга умумий қиymатни 115 миллиард доллар бўлган йирик лойиҳаларни бошадик. Жумладан, кейинги йилларда стратегик мегалойиҳалар ишга туширилади. Хусусан, Олмалида 3 та мис бойити фабрикаси ва янги мис эртиши заводи; Оҳангарон мисни қайта ишлаш кластири; Навоий, Кўнғирот ва Қўракўлуда йирик ким-полимер кластерлари; Тошкент ва Навоий вилоятларида фосфорит ҳомашесидан юкори кўшилган қиymатни тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш корхонаси; Тебинбулоқ в Галлаоролда темир ишлаб чиқариши мажмумалари иш бошлайди. Натижада 2030 йилга юкори даромадли маҳсулот учун зарур бўлган мис ишлаб чиқариши 3,5 баробар, олтин – 1,5 карра, кумуш – 3 марта, уран – 3 баробар оширилади.

Тарихимизда илк бор алюминий, литий, пўлат, графит ишлаб чиқариши бошлайдимиш. Тасавур қилинг, бу хомашёлардан автомобиль, электроника, “яшил энергия” қурилмалари, кимё ва полимер каби юзлаб янги маҳсулотларни ишлаб чиқарса бўлади. Бу – 2,5 миллионта юкори даромадли иш ўрни, дегани. Хусусан, 4 та нуфузли хорижий компаниянинг лойиҳалари ишга туширилиб, автомобилсоэзлик соҳасида ҳақиқий ракордат пайдо бўлади ва ишлаб чиқариш йиллик

ҳажми ҳозирги 350 мингдан – 1 миллион дона етказилади. Бунда йилига 300 мингта электромобиль ишлаб чиқарилади.

Умуман, саноатда кўшилган қиymат ҳажми 20 миллиард доллардан 45 миллиард долларга етказилади.

Иккинчидан, саноат ва иктиносидётнинг келажаги – бу экспортдир.

Сўнгги йилларда чарм-пойабзал, тўқимачилик, озиқ-овқат, электротехника, фармацевтика ишлаб чиқарилади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 миллион хонадонли ўй-жойлар курамиз ва бунга 15 миллиард доллар йўналтирамиз. Бунда ҳам курувчиларга, ҳам ҳалқимизга арzon ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этилади.

Шу билан бирга, 2030 йилга қадар юртмиздаги аҳоли сони 100 минг нафардан ортиқ туман ва шаҳарлар 167 тадан 200 тага етади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 миллион хонадонли ўй-жойлар курамиз ва бунга 15 миллиард доллар йўналтирамиз. Бунда ҳам курувчиларга, ҳам ҳалқимизга арzon ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этилади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 миллион хонадонли ўй-жойлар курамиз ва бунга 15 миллиард доллар йўналтирамиз. Бунда ҳам курувчиларга, ҳам ҳалқимизга арzon ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этилади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 миллион хонадонли ўй-жойлар курамиз ва бунга 15 миллиард доллар йўналтирамиз. Бунда ҳам курувчиларга, ҳам ҳалқимизга арzon ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этилади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 миллион хонадонли ўй-жойлар курамиз ва бунга 15 миллиард доллар йўналтирамиз. Бунда ҳам курувчиларга, ҳам ҳалқимизга арzon ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этилади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 миллион хонадонли ўй-жойлар курамиз ва бунга 15 миллиард доллар йўналтирамиз. Бунда ҳам курувчиларга, ҳам ҳалқимизга арzon ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этилади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 миллион хонадонли ўй-жойлар курамиз ва бунга 15 миллиард доллар йўналтирамиз. Бунда ҳам курувчиларга, ҳам ҳалқимизга арzon ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этилади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 миллион хонадонли ўй-жойлар курамиз ва бунга 15 миллиард доллар йўналтирамиз. Бунда ҳам курувчиларга, ҳам ҳалқимизга арzon ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этилади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 миллион хонадонли ўй-жойлар курамиз ва бунга 15 миллиард доллар йўналтирамиз. Бунда ҳам курувчиларга, ҳам ҳалқимизга арzon ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этилади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 миллион хонадонли ўй-жойлар курамиз ва бунга 15 миллиард доллар йўналтирамиз. Бунда ҳам курувчиларга, ҳам ҳалқимизга арzon ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этилади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 миллион хонадонли ўй-жойлар курамиз ва бунга 15 миллиард доллар йўналтирамиз. Бунда ҳам курувчиларга, ҳам ҳалқимизга арzon ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этилади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 مليون хонадонли ўй-жойлар курамиз ва бунга 15 миллиард доллар йўналтирамиз. Бунда ҳам курувчиларга, ҳам ҳалқимизга арzon ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этилади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 مليون хонадонли ўй-жойлар курамиз ва бунга 15 миллиард доллар йўналтирамиз. Бунда ҳам курувчиларга, ҳам ҳалқимизга арzon ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этилади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 مليون хонадонли ўй-жойлар курамиз ва бунга 15 миллиард доллар йўналтирамиз. Бунда ҳам курувчиларга, ҳам ҳалқимизга арzon ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этилади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 مليون хонадонли ўй-жойлар курамиз ва бунга 15 миллиард доллар йўналтирамиз. Бунда ҳам курувчиларга, ҳам ҳалқимизга арzon ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этилади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 مليون хонадонли ўй-жойлар курамиз ва бунга 15 миллиард доллар йўналтирамиз. Бунда ҳам курувчиларга, ҳам ҳалқимизга арzon ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этилади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 مليون хонадонли ўй-жойлар курамиз ва бунга 15 миллиард доллар йўналтирамиз. Бунда ҳам курувчиларга, ҳам ҳалқимизга арzon ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этилади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 مليون хонадонли ўй-жойлар курамиз ва бунга 15 миллиард доллар йўналтирамиз. Бунда ҳам курувчиларга, ҳам ҳалқимизга арzon ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этилади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 مليون хонадонли ўй-жойлар курамиз ва бунга 15 миллиард доллар йўналтирамиз. Бунда ҳам курувчиларга, ҳам ҳалқимизга арzon ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этилади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 مليون хонадонли ўй-жойлар курамиз ва бунга 15 миллиард доллар йўналтирамиз. Бунда ҳам курувчиларга, ҳам ҳалқимизга арzon ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этилади.

Бу борадаги устувор вазифамиз – ҳар бир оила ўз ўй-жойига ега бўлиши учун шароит юратишади. Бунинг учун кейинги етти йилда кўшимча 1 مليون хонадон

ТАБИАТ ВА БИЗ

АСАЛАРИЛАР ҚИРИЛИБ КЕТСА, ЕР ЮЗИДА ҲАЁТ ТУГАЙДИ...(МИ?)

Асалари ҳашаротлар орасида гул шираси (нектар) йигидиган ягона жонзотдир. Бу жараёнда ўсимликларни чанглатади ҳам, чангланышиз эса улар мева бермайди. Асални фоқат даромад манбай ёки ширин, шифобахш егулик сифатида қабул қиласми. Аммо асаларининг экологигияга, табията бекъёс ёрдамини унутамиш. Экологиянинг бузилиши, иклим ўзгариши асаларни популациясиға қанчалар таъсир қиласди? Ўзбекистонда асаларичилек соҳасида қандай янгиликлар кутимоқда? Асаларни ва асаларичиларни қанақа муммалор қийнамоқда ва унга қандай ечимлар изланмоқда? Шу каби саволларни мизга асаларичи Дильтод Ортиков билан сұхбатда жавоб топамиш.

– Асалари деганда ширин ва шифобахш неъмат кўз олдимизга келади...

– Мақсадимиз фақат асаларидан даромад олиш эмас, балки асаларичилек тармоқларни ривожлантирганимиз. Яъни асаларилар узларини ва асбоб-ускуналарни ҳам етказиб берамиш. “ART-BEE-TECH” асаларичилек комплексимизда шу соҳага тегиши нимаики бўлса ишлаб чиқаримиш. Асаларичилек менинг ота касбим. Бу соҳа йўлида излашибниг таржимонлик ва молия соҳаларини ўқиб битирганин ҳам кўл келмоқда. Тип билганим учун хорижда қандай янгилик бўлса, ўзимизда қўллаб кўраман.

Тўғри, сиз айтгандек, асалари деганимизда, яъни шириналик кўз олдимизга келади. Асаларининг дунёни иқтисодига асосий фойдаси эса айнан чанглатиш хусусияти борлигиди.

– Экологиянинг ёмонлашуви, масалан, аномал иссиқ ёки аномал совуқларнинг асаларига қандай таъсири бор?

– Заҳарли пестицидлар кўп қўллангани боис асаларилар оиласи ҳалокатга юз тутмоқда. Ваҳоланки, 80-90 фоиз ўсимликларнинг кўпкчилиши, ҳаётини давомигилиги асаларига боғлиқ. Яъни, бу ҳашарот зиммасига дарахту ўсимликларни чанглатиш юмуши

юқлатилган.

Экологик бузилишлар асалариларнинг ҳаётida дарров акс этади. Айрим паразитларнинг Ўзбекистон ҳудудига кириб келишини асалариларнинг озуқа базаси жуда тез қисқариб кетишига сабаб бўлмоқда. Яқинда “kun.uz” сайтида бир сұхбатнинг гувоҳи бўлдим. Асалариларнинг қирилиб кетишига асосий сабаб қилиб глобал исисни кўрсатишмоқда. Яъни бу билан бизнин кўлинимиздан нима ҳам келарди дейшишмоқда. Мен эса асалариларнинг камашиб кетишига яйловлардан тартибиси фойдаланиш ҳам ҳисса қўшяти деб биламан. Агар адашмасам, яйловларнинг 70 фоизи ишдан чиқсан, яъни ўзини ўзи тиклаб ололмаяти. Сабаби, чорвага катта эътибор берилмоқда. Бунинг оқибатида яйловлардаги маданий ва ёввойи ўсимликлар ўзини тиклаб ололмаяти.

Яйловларнинг қайта тикланишига фурсат бермасдан, чорва кўпайиб кетаётгани ҳам уларни ҳалокатга олиб келмоқда.

Асалариларнинг озуқаси баҳорда дарахтлар, июль-август ойида пахта гули ҳисобланади. Май-июн ойларидан эса асалариларнинг асосий озуқаси табиий яйловлар. Яйловлардаги ўт-ўланларнинг қайта ўсиши, гуллаши ва уруф тўкиши учун имкон яратмаямиз. Бу нарафат асаларилар учун, балки чорванинг ўзи учун ҳам яхши ҳолат эмас. Таклифиням беришимиз мумкин. Яъни катта-катта яйловларни асалариларга ахратиш керак. Шунда ўсимликлар чанглатиш гуллайди, уруғлайди

ва мева тугади. Озиқ-овқат хавфсизлиги занжира асаларилар жуда катта роль ўйнайди. Агар асалари йўқлиб кетса, занжир узилади.

– Асалариларга бугун қандай паразитлар хавф солмоқда?

– Глобал исисиқ туфайли жанубдан янги паразит кириб келди. Тошкент вилояти вакили сифатида айтишим мумкин, 70 фоиз асаларилари оиласи кирилди. Тўғри, бу статистик маълумот эмас, афсуски, статистик маълумотни юргизадиган ташкилотлар бу билан шуғулланмади. Асалариларнинг ҳалокати нимада кўринади десангиз, бу ийл боғдорчиликка ихтиослашиб фермерларимизнинг меваларни чанглатадиган асаларилар етишмай қолди.

Телеграмдаги “Uzb_Meteo” каналида

тиш муаммо бўлди. Аллақачон бу канага қарши даволаш ва ҳимояланиси чораларни куришимиз керак эди. Аммо биз асаларичилар ўз билганимизча иш тутяпмиз. Шахсий хўжалигимизда таҳриба киляпмиз.

Жаҳон таҳрибасида кўлланиб турган чумоли кислотасини кўллаяпмиз. Лекин уни ҳар хил ҳудудга ва икlimiga турли меъёрда қабул қилишига тўғри келади. Яъни бу дорини намлик, қуруқликка, ҳатто уя ҳажмига қараб ишлатмасангиз, ариларни ўлдириб кўйган пайтларимиз ҳам бўлди. Бу кана Таиланд каби қиши кузатилмайдиган куруқ об-ҳавода мослашган.

– Кўчма асаларичилек ҳақида гапириб ўтсангиз. Бирорнинг бояғи, экинзорига кириб бориша муаммо туғилмайдими?

– Гул очилди дегани гул нектар ажратди дегани эмас. Гул очилгач, ҳаво намлиги керак. Ширанинг намлиги меъёрида бўлмаса, нектар йигиб бўлмайди. Аномал исисиқлар асалариларнинг озуқасига, ўз-ўзидан асалариларнинг қисқаришига сабаб бўлади. Ўзбекистонда кўчма асаларичилек мавжуд. Биз қаерда гул бўлса, ўша ерга кўчамиз. Мени ташвишларнига нарса – асаларичилек жозигарорлигини йўқотаётгани. Асалариларга эътиборсизлик туфайли мева камайди, экспорт салоҳиятимиз камайди, яшаш турмуш даражаси тушиб кетади. Хатто яйловлардаги ўсимликлар ўзидан камайди. Хорижда фермерлар, боғбоёнлар, тадбиркорлар асаларичиларга яйловини, богини, дарахтларни, сабабзатларни чанглатиб бергани учун ҳақ тўйлади. Бизнинг фермерларимиз майли ҳақ тўласасин, биз боргандон лоақалдан аласига пестицидларни сепмай турсин. Боргандаги озартиларни, полиздагилар охолантирганимиз учун заҳарли дори сочмай туриши мумкин, лекин кўшини фермерларга фарқи ўйқ. Оқибатда бир қанча асалари оиласи кирилишига гувоҳ бўламиз ва бу жуда ачинарли.

– Ҳамкасларнингиз ва асаларилар ҳақида яна нима деган бўлардингиз?

– 2017 йилдан кейин уч-турт йил давомидан 1 декабрдан 10 декабргача асал байрамида 1 квазидиди. Бу байрамнинг ташкил килиниши асаларичилек соҳасига жонланиш бағишида. Асаларичиларга рӯҳ бағишилади. Хатто хориждан келгандар бизнинг асал байрами мизни кўриб ҳавас қилиши. Аммо ўтган йили асал байрами ўтказилмади, бу эса руҳимизни ўқтириди. Ишонасизми, Туркянинг Истанбул шаҳрида бўлиб ўтган ҳалқаро асаларичилек ташкилот Апимондиянинг 47-конгрессида Ўзбекистон вакили сифатида якка ўзим бордим (маблаг ажратилмади). Қани сизларнинг вакилларнинг, деб сўрашди. Мен эса Ўзбекистоннинг имижини ўйлаб, асаларичилек билан боғлиқ тадбирлар шу қадар кўпки, ходимларимиз ўша ёқларга кетиши, деб ёлғон гапиришга мажбур бўлдим...

Асаларилар табиатнинг бир бўлгаги, улар сиз ҳаётни, ривожланиши тасаввур қилиб бўлмайди. Биз асаларичилар ҳар қандай мураккабликларга ва муммалорга қарамай, фақат олга интилишимиз керак, табиат учун, келажак авлод учун.

Барно СУЛТОНОВА
сүхбатлашчи.
Манба: xabar.uz

Нодирбек Абдузатторов “Norway Chess” турнирида пешқадам

Шу кунларда Норвегиянинг Ставангер шаҳрида шахмат бўйича мукофот жамғармаси 2 500 000 Норвегия кронасидан (таксминан 225 минг АҚШ доллари) иборат “Norway Chess” турнири ўтказилмоқда.

Мусобақанинг блиц баҳсларида Нодирбек 9 имкониятдан 6 очко тўплаб, турнир етаксига айланди.

5.5 очкодан жамғарган Алиризо Фируджа ва Шахриёр Мамедъяров 2-3-йўнларни егалади.

Ўйинлар жараёнда Н.Абдузатторов Магнус Карлсен (Норвегия), Алиризо Фируджа (Франция), Хикару Накамура (АҚШ), Аниш Гири (Нидерландия), Уэсли Со (АҚШ), Фабиано Каруана (АҚШ), Шахриёр Мамедъяров (Озарбойжон) каби номдор гроссмейстерларни ортда қолдиришга муваффақ бўлди. Кечак мазкур турнирнинг классик йўналишидаги мусобақалар бошлини. Ралид ўйналишида жаҳон чемпиони хисобланган Нодирбек 1-турда оқ доналарда нидерландиялик Аниш Гири (2768) билан хисоб-китоб қиласди. Шунингдек, Алиризо Фируджа (Франция) – Гукеш (Хиндистон), Шахриёр Ма-

Т.РЎЗИНЕВ,
ЎзА

медиъяров (Озарбойжон) – Ариян Тари (Норвегия), Фабиано Каруана (АҚШ) – Магнус Карлсен (Норвегия), Уэсли Со (АҚШ) – Хикару Накамура (АҚШ) илк турда рӯбарӯ келишиди.

Халқаро турнир 3 ионга қадар давом этади.

Ўзбекистонда пулни ипак қўшилган қофоздан ишлаб чиқариш режалаштирилмоқда

Марказий банк матбутоҳишининг хабар беришича, Аддия вазирлиги “Давлат белгиси” ДУК, “Ўзбекипаксаноент” ўюшмаси ҳамда Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти мутахассисларининг ҳамкорликдаги инновациявий усууда табиий ипак толалари кўшилган ҳимояланган қофозларни тайёрлаш бўйича изланишларига патент берди.

Таъкидланишича, банкотлар, қимматлилар, қимматларни ҳофзлар учун ҳимоя хусусиятлари оширилган табиий ипак толалари кўшилган қофоз тайёрлаш технологияси дунёда ишлаб чиқилган.

Мазкур ихтиро туфайли ҳимоя элементлари таркиби табиий ипак толалари кўшилган қимматбахо қофозни бошқа турдаги қофозлардан ажратиш

имконияти пайдо бўлади.

Қофоз тайёрлаш жараёнида табиий ипак толалар қофоз массасига кўшилади ва сўнгра унга флуоресцент ертимаси шимдирилди. Ультрабинафша нурлар билан ёритилганда ипак оқсили кучайтирилган тўқ рангга киради ва шу йўсина

қофоз қалбакилаштиришдан ҳимояланади. Бир хил қалинликдаги табиий ипакнинг қофоз таркибида кўшилиши натижасида унинг мустаҳкамлиги бир неча баравар ошиди. Кайд этилишича, мазкур ихтиро – ипак толаси кўшилган қофоз тайёрлаш технологияси дунё

да банкнотлар, ҳимояланган ҳужжатлар ва қофозлар ишлаб чиқаришда пешқадам ҳисобланган хорижий компаниялар мутахассисларида катта қизиқиши ўйғотган.

Шаҳноза МАМАТУРОПОВА,
ЎзА

MUASSIS: TADBIRKORLAR VA ISHBILARMONLAR HARAKATI – O'ZBEKISTON LIBERAL-DEMOKRATIK PARTIYASI

Бош мухаррир
Норқобил ЖАЛИЛОВ

Таҳририят манзили:
Тошкент шаҳри
Нукус кўнуси 73°-й.

электрон почта:
xxi_asr@mail.ru
xxi_asr@mail.ru

Телефонлар:
қабулхона –
71 215-63-80
(төл/факс).

Обуна ва реклама
бўлими –
71 255-68-50.

“XXI asr” ижтимоий-сийёсий газетаси
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот
агентлигига 2011 йил 14 июнда 0009-ролами билан
рўйхатдан ўтказилган.

“Шарқ” нашриёт-матбаба акциядорлик
компанияси босмахонасида чоп этилди.

Корхона манзили:
Тошкент шаҳри Буюк Турон кўчаси 41-й.
Газета оғсет усулсида, А-2 форматидаги
босиди. Ҳажми – 3 босма табоб.

Буюрта рақами: Г – 545
Адади: 21271
Бахоси келишилган нарҳда.
Топширилди – 00:30

Таҳририятга келган кўләмалар тақриз
қилинмайди ва мулалифларга
қайтарилмайди.

© “XXI asr”дан олинган маълумотларга манба
сифатида газета номи кўрсатилиши шарт.

Мулалифлар фикри таҳририят нутқи
назаридан фарқ қилиши мумкин.

Газета таҳририят компютер марказида
терилди ҳамда дизайнер

Маъруфхон Раҳмонов
томонидан саҳифаланди.

ISSN 2181-497X
9 772 181 49700
НАШР КЎРСАТКИЧИ: 406
123456
Навбатчи мухаррир:
Фарруҳ ЖАББОРОВ